सहायक अनुदानाच्या जलद संवितरण व सनियंत्रणासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकारी यांचेकरीता" आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा" (Virtual Personal Deposit Account) ही व्यवस्था व कार्यपध्दती लागू करणेबाबत

राज्य आरोग्य हमी सोसायटी , वरळी, मुंबई

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्रमांक:- लेखाप्र -२०२४/प्र.क्र.२१७/LB/आरोग्य-६

गो.ते. रुग्णालय संकुल इमारत, १० मजला, मंत्रालय, एल. टी. मार्ग, मुंबई दिनांक : २० फेब्रुवारी, २०२५.

वाचा :-

- 9) शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.१९०/२०२३/कोषा प्रशा-५, दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२४.
- २) सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन) आरोग्य सेवा आयुक्तालय मुंबई यांचे पत्र क्र.आसेआ/ रोखशाखा/ टे-१/ आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा/ २०२४/ १५८८-९० दिनांक २३.१०.२०२४ चे पत्र.

प्रस्तावना:-

राज्यातील विविध कल्याणकारी योजना आणि विकास कामांसाठी एकत्रित निधीमधून अर्थसंकल्पीय तरतूदीच्या मर्यादेत संबधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांना सहायक अनुदानाच्या संवितरणाच्या प्रित्यर्थ निधी उपलब्ध करून दिला जातो. वित्त विभाग शासन निर्णय दि. १४ फेब्रुवारी, २०२४ मधील परिच्छेद ११.१ अनुसार म. को. नि. नमुना क्र. ४४ देयकांद्वारे २७-लहान बांधकामे, ३१-सहायक अनुदान (वेतनेतर), ३३-अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरिता अनुदान, ५०-इतर खर्च, ५३- मोठी बांधकामे आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष अंतर्गत राज्याच्या एकत्रित निधीतून आहरित केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी क्षेत्रिय आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकाऱ्यांना वित्त विभागाच्या सहमतीने "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक" म्हणून घोषित करण्यासाठी संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग सक्षम आहेत. त्यानुसार सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभागाच्या अधिनस्त राज्य आरोग्य हमी सोसायटी, वरळी, मुंबई या कार्यालयाच उपसंचालक तथा वित्तीय सल्लागार यांना "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक (Virtual Personal Deposit Account Administrator (VPDAA)" म्हणून घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्य आरोग्य हमी सोसायटी, वरळी, मुंबई कार्यालयाकरीता आहरण व संवितरण अधिका-यांना आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिका-यांना महाराष्ट्र कोषागार नियम नमुना क्र.४४ देयकाद्वारे राज्याच्या एकत्रित निधीतून ३१ सहायक अनुदान (वेतनेतर) आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देष शिर्ष (Object Head) अंतर्गत आहरीत केल्या जाणा-या सहाय्यक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा" (Virtual Personal Deposit Account) ही व्यवस्था व कार्यपध्दती सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या अखत्यारितील राज्य आरोग्य हमी सोसायटी, वरळी, मुंबई कार्यालयास लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

- 2. सहायक अनुदानाच्या जलद संवितरण व संनित्रणासाठी राज्य आरोग्य हमी सोसायटी, वरळी, मुंबई या संस्थेकिरता "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रणाली" (VPDAS) कार्यान्वित करुन सदर प्रणाली अमंलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने वर संदर्भ क्र. १ येथे नमूद वित्त विभाग शासन निर्णय दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२४ नुसार कार्यान्वयन यंत्रणांच्या बाबतीत कार्यान्वयन प्राधिकारी राज्य आरोग्य हमी सोसायटी, वरळी, मुंबई या संस्थेचे उपसंचालक तथा वित्तीय सल्लागार यांना "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक (Virtual Personal Deposit Account Administrator)" घोषित करण्यात येत आहे.
- 3. आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक (Virtual Personal Deposit Account Administrator) यांना यथास्थिती अधिदान व लेखा कार्यालय मुंबई, येथे "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा" उघडण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. या शासन निर्णयाच्या निर्गमन दिनांकापासून एक सप्ताहाच्या मुदतीत सदर आहरण व संवितरण अधिकारी हे महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) यांचे कार्यालयाकडून "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक" म्हणून प्रत्यक्ष कामकाजासाठीचे प्राधिकारपत्र मिळविण्यासाठी संबंधित महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) यां कार्यालयास प्रस्ताव सादर करतील आणि संबंधित महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) यांचे कार्यालयाबरोबर योग्य समन्वय ठेवून प्राधिकारपत्र सत्वर प्राप्त करून घेतील. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) यांच्याकडून प्राधिकारपत्र निर्गमित झाल्यानंतर संचालनालय, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकडून "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक" संकेतांक विनाविलंब प्राप्त करून घेतील. सदर कार्यवाही प्राधान्याने पूर्ण करून घेण्यासाठी संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी आणि त्यांचे कार्यालय प्रमुख आणि आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक व्यक्तिश: जबाबदार असतील.
- 8. The Virtual Personal Deposit Account shall be opened under:-

8443 Civil Deposits	८४४३– नागरी ठेवी
106 - Personal Deposit	१०६ वैयक्तिक लेखा
(00) (02) Virtual Personal Deposit Account	(००) (०२) आभासी वैयक्तिक लेखा खाते

- **५.** महालेखापाल (ले.व अ.)-१, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी कळविलेल्या आणि सदर शासन निर्णयाच्या परिशिष्ट-"अ" मध्ये नमूद केलेल्या तसेच वेळोवेळी कळविलेल्या अटी व शर्तीचे कटाक्षाने पालन करणे "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक" यांना या शासन निर्णयान्वये नमूद केलेल्या अटी व शर्तीचे पालन करणे बंधनकारक राहील.
- **६.** "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा" ही व्यवस्था व कार्यपध्दती लागू करण्याच्या अनुषंगाने व त्यांच्या परिणामकारक अंमलबजावणीबाबत वित्त विभागाने संदर्भाधीन आदेशामध्ये स्वयंस्पष्ट सूचना वजा निर्देश दिले आहेत. सर्व संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी, त्यांचे कार्यालय प्रमुख व आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक यांनी त्यानुसार उचित कार्यवाही तातडीने करावी. प्रस्तावित व्यवस्था व कार्यपध्दती लागू न झाल्यास होणाऱ्या परिणामांस संबंधित कार्यालय प्रमुख जबाबदार राहतील.
- **७.** सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे अनौ. संदर्भ क्र.६१४/२०२४/व्यय१३ दिनांक ४.११.२०२४ व कोषा प्रशा-५ यांचा अनौ. संदर्भ ३५१/२०२४/को.प्र.५ दिनांक ०४.१२.२०२४ तसेच वरिष्ठ लेखा अधिकारी, भारतीय लेखा परीक्षा व लेखा विभाग, प्रधान महालेखाकार (लेखा व हकदारी)-।, कार्यालय, महाराष्ट्र यांचा अनौपचारिक संदर्भ No.TM/Ch.2/UOR No.334/सार्वजनिक आरोग्य विभाग/२०२४-२५/२३१५, दिनांक १४.०२.२०२५ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.
- **८.** सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५०२२०१३५२४२६११७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नीलम संगवई) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. महालेखापाल, लेखा परीक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता, मुंबई.
- २. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ३. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ४. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, राज्य आरोग्य हमी सोसायटी, मुंबई.
- ६. संचालक, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई.
- ७. संचालक वित्त व लेखा आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई.
- ८. सहसंचालक, (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा संचालनालय, पुणे.

- ९. उपसंचालक तथा वित्तीय सल्लागार, राज्य आरोग्य हमी सोसायटी, वरळी, मुंबई
- १०.प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई.
- ११.नियोजन विभाग (कार्यासन १४७२) मंत्रालय, मुंबई.
- १२.वित्त विभाग, कार्यासन व्यय -१३/अर्थसंकल्प-९, मंत्रालय, मुंबई.
- १३.अर्थसंकल्प / लेखा शाखा, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४.निवड नस्ती (आरोग्य-६).

शासन निर्णय क्रमांक लेखाप्र-२०२४/प्र.क्र.२१७/LB/आरोग्य-६ दि. २० फेब्रुवारी २०२५ चे **परिशिष्ट- "अ"**

The following conditions shall be applicable to the Virtual Personal Deposit Account (VPDA).

- 1. The said VPDA shall be subject to Audit.
- 2. The Administrator shall ensure that all rules, regulations, terms, and conditions of the relevant GR have been followed in respect of the said VPDA.
- 3. No amount shall be transferred to the VPDA to avoid lapse of funds.
- 4. VPDA is applicable **only for the State scheme** and not for Central sector and centrally sponsored schemes.
- 5. The Receipt to the said VPDA shall be only such grants drawn under MTR 44 for the object heads 31 Grants in Aid (Non Salary CRCs CRC-2210G251, 2210G861, 2210G289, 2210G449,2210G888,2210G494. The object head 20 Other administrative expenses may not be included in VPDA under CRC 2210449. No amount under capital heads & loan heads of expenditure shall be transfer to VPDA. The Administrator shall timely submit the Utilisation Certificate after incurring expenditure from the VPDA.
- 6. The Expenditure from the VPDA shall be as per the Sanction order of the respective Grant.
- 7. The unspent balances under the VPDA shall be credited back to the Consolidated Fund after completion of one year from the date of drawl of the funds/ date of credit of amount to the VPDA or the timeline mentioned in the sanction order, whichever is earlier.
- 8. The Administrator with the District Treasury Officer shall reconcile the balances under the VPDA at the end of every calendar month.
- The balances shall be reconciled with the AG office and the Treasury Officer shall submit the Balance Certificate to A.G. office for confirmation of their balances in the books of A.G at the end of the Financial Year.
- 10. All the conditions/instructions in the Finance Department G.R. No. संकीर्ण/ 2023 प्र.क्र.110/2023/ कोषा प्रशा-५ दिनांक १४-०२-२०२४ shall be followed.
- 11. All Rules including Rule 495 of Maharashtra Treasury Rules, 1968 shall be applicable to the VPDA.